مەهتابی هونەرمەندو پێشانگەیەك

زۆرن ئەو (ژنە) بەهرەمەندانەی کە لەناو میللەتەکەماندا بەسەرجەم شێوازو دەست ڕەنگینی خۆیان‌و بەهرەمەندینانەوە خزمەت بەهونەرو سەرجەم لایەنە هونەرییەکانی تر دەکەن.

(مەهتابی هونەرمەند) یەکێکە لەو کیژانەی کوردستانی ئێران کە لەبواری شێوەکاریدا کاریکردووەو خزمەتی کردووە بەبوارەکەی، لەم ڕۆژانەی رابردوودا(مەهتاب) لەڕێگەی ڕێکخراوی ئاسودەوە پێشانگەیەکی تایبەتی خۆی هێنایە شاری سلێمانی‌و تابلۆ هونەرییەکانی خستەبەر دیدی ئازیزان، ئەم پێشانگە تایبەتیەی هونەرمەند لەهۆڵی مۆزەخانە لەڕۆژانی (12-2002/4/14) لەهۆڵی مۆزەخانە نمایشکرا.

مەهتابی هونەرمەند لەساڵی 1992 دەستی بەکاری هونەریی کردووەو چەند پێشانگەیەکی تایبەتی لەم شارانەدا کردۆتەوە (سنە، تاران، ڕەزاییە، مهاباد، کرمانشاه، هەمەدان، مەریوان).

هەروەها خەڵاتی بۆ لاوان ساڵی 2001 لەوڵاتی ئیران بەپلەی (خەڵاتی تایبەت) وەرگرتووە.

مهتاب دەڵێت:

هونەر زمانی هەست‌و نەستی مرۆڤە.. هونەرمەند بۆ جوانی‌و مرۆڤایەتی دڵی لێدەدات، بەڕاستی لەزەت‌و خۆشی هونەر لەوەدایە کە هەر مرۆڤێك بەهەست‌و مەنتیقی خۆیەوە کاردەکات.

ئامادەکردن‌و فوتۆ

کاوە مامە

ژیانەوە

خاوەنی ئیمتیاز: ڕاگەیاندنی یەکێتی ژنانی کوردستان

سەرنووسەر: پەیمان عیزەدین

ناونیشان: سلێمانی شەقامی سالم-سکرتاریەتی یەکێتی ژنانی کوردستان

تەنیشت باخی گشتی - ژمارەی تەلەفۆن (2130485-2122663)

E-mail:zhyanawa@yahoo.com (Homepage)htto:/WWW.PUK.org

لەدڵەوە

برا شیرینەکەم

داخم ناچێ تەمەنی جوانیم بەهەدەر ڕۆیی، هەرگیز لەدڵم دەرناچێ برا جوانەکەم، لەمناڵیدا تۆیان کردە شاو من نۆکەر، لەمناڵیدا تۆیان کردە پێغەمبەر من کافر، تۆیان کردە گەوهەرو من هیچ.. بەم رقەوە گەورەبووین‌و تۆ بەنەفەسی خۆبەزل زانین‌و منیش بەداخ‌و زەلیلییەوە، تۆ بەڕۆحیەتێك پێ بزانی هەموو دنیا موڵکی خۆتەو منیش بەحەسرەتی تۆڵەکردنەوە.

گەورەکان زۆر بێئاگان، وادەزانن گەر ئاوا پەروەردەیان کردی سبەی پاداشتیان ئەدەیتێ‌و منیش سەرشۆڕو گوێ قوڵاغی فەرمانەکانت دەبم، گەرچی لەڕوخساردا وایەو ئەمە ڕاستییە لەئاکاردا بەڵام حەزدەکەم دڵنیات کەم لەمناڵیمەوەو لەوکاتەوەی باوکم ئەیبردی بۆ بازاڕو بەدڵی خۆت یاریی‌و جلی بۆ دەکڕیت، لەوکاتەوەی چەندین جار لەسەر سرتەیەکی تۆ لێیان دەدام‌و خەتایان ئەخستەپاڵم، لەوکاتەوەی چەندین جار منی دەکردە ژوورە تاریکەکەو دەرگای لەسەر دادەخستم لەبەرئەوەی دەستم بۆ یاریەکت دەبرد، لەوکاتەوە ئەتدامە بەرشەق‌و قژ ڕاکێشان‌و منیش وەك کالایەك بێ مێشکانە وابەستەی فەرمانەکانی دایك‌و باوکم بووم‌و دەستم لێنەئەکردیتەوە، داخە لەدڵم، داخە لەدڵی ئەوساتەم کە پڕ بەدڵ بڵێم هەموو ئەوانە کۆیلەیان نەکردم، لەبیرتە هەردوکمان بەرەو ماڵ ڕۆشتین نمرەی کۆتاییمان وەرگرتبوو تۆ (ناجح)و من یەکەم، کەچی باوکم لەپاداشتدا جوانترین دیاریی بۆ تۆ کری‌و کە منیش داوام کرد وتی: سبەی کە شووت کرد بامیردەکەت بۆت بکریت.

ئیتر ئەبیت چۆن تۆو باوکم خۆش بویت، بیر لەکام ساتی خۆشیتان بکەمەوە، بەڵام چیبکەم لەدەستم نایەت رقم لیتان بیت، چونکە ئەو باوکەو تۆش برایت.
منی ژنیش فیرە خۆشەویستیم نەك رق.

ڤاری فەرهاد

ئەو چاوشارکییەی تەواو نەبوو..!!

خەتیك کە پیوەی دیاربوو لەدیاریکی پڕ چاوەروانییەوە نووسرابوو.

لەبەهاریکی ئەوێ سالیدا لەگەڵ منالانی گەرەك گەمەی چاوشارکیمان دەکرد، دوای فیکلانکۆ من لەسەر شاربووم دەستم کرد بەژماردن (قەلا یەك‌و قەلا دوو هەتا دەلیم....) تریقانەوەو ترپەی پیی هاوریکانم دەبیست کە دەیانویست خۆیان ونبکەن، هاوارم کرد (بیم؟!!)

کەس وەلامی نەبوو هیشتا من چاوم بەشارەوەبوو کە ترپەی پیی هاورێ بوو بەتەپەی پۆستالی ڕەش، دەستیك بەری چاومی گرت‌و نەیهیشت چاوبکەمەوە تا لەبیابان‌و گەرماوی عەرعەردا پیلوەکانم ترازاند، بۆ ئەبەد شاردرانەوە، بەیانییەکی غەمناکتربوو لەبەیانییەکانی تر.. بەدیار ئاگردانەکەمەوە هەلتروشکابووم لەدەرگایاندا، پۆستەچییەکی ڕەشپۆش زەرفیکی نامەی دایە دەستم، بەرلەوەی دەرگاکە دابخەمەوە نیگایەکی لیکردم نیگایەك وەك ئەوەی تاسابیت‌و بیەویت داوای شتیك بکات، ئاگرەکەم خۆشکردوو زەرفەکەم هەلپچری بەدەست‌وخەتیکی خواروخیچی منال،

هەتا ئیستاش من لەدووی هاورییەکانم دەگەریم نەئەوان منیان دۆزییەوەو نە منیش ئەوان، ئیتر ناتوانم لەوە زیاتر چاوەروان بم، تکایە بایەکتر (جۆ) بکەین‌و چاوشارکێکە تەواوبکەین، نەبادا دایکم لەدووم بگەرێ.

منالیکی ئەنفال لەعەرعەرەوە

فوتۆو لیدوانی- سەرباز صابر

روناك یاسین

داهینەری سیمایەکی نوێ بۆ میللەتی کورد

و: هیوا محەمەد

چەند ڕۆژیك لەمەوبەر لەنەخۆشخانەی (جۆن هاپکینز) لەواشنتۆن خاتوونیکی کورد بەناوی (روناك یاسین)ەوە کە مامۆستاو لیکۆلیاربووە لەزانکۆی (دبلن) بەهۆی جەلدەی میشکەوە کۆچی دواییکرد.

رەنگە ناوهینانی ئەم خاتوونە وەك مامۆستاو لیکۆلیاریکی کورد سەیربیت، بەڵام ئەو یەکیك بوو لەگەورەترین رەخنەگرانی ئەدەبیی‌و زماننناس‌و ئەفسانەناس، کەچی بەداخەوە لەزیدی خۆی‌و لەنیو خەلکی کورددا بە نەناسراوی مایەوە.

روناك یاسین لەسالی 1920 لەیەکیك لەدیهاتەکانی دەوروبەری شاری (مەریوان)دا لەدایکبووەو دواتر کۆچیان کردووە بۆ عیراق‌و لەزانکۆی بەغداو لەکۆلیجی پەروەردە خویندویەتی‌و پاشان چۆتە زانکۆی بەیروت، سالی 1949 چۆتە زانکۆی ئەزهەر لەمیسر، دواترو لەسالی 1953دا کورسییەکی خویندنی لەزانکۆی ئۆپسالا لەوڵاتی سوید پیبەخشراوەو پاشانیش چۆتە زانکۆی مۆسکۆ بۆ خویندن لەبواری کۆمەلناسی‌و میژوودا، سالانی 1965 بۆ 1967 لیکۆلینەوە لەبواری ئەفسانەناسی لەمیسرو چیندا چالاکییەکانی تری ئەم خاتوونە نەناسراوە بووە.

دوای هەموو ئەمانە خاتوو روناك بەمەبەستی وتنەوەی وانەی ئەفسانەناسی چۆتە زانکۆی (هاروارد) لەئەمریکاو لەوێ دەستیکردووە بەوانەوتنەوە، سالی 1969ش لەگەڵ (سامۆیل بیکیت)دا چەندین کۆری رەخنەی ئەدەبیی‌و درامایی‌و نواندنی سازداوەو سالی 1972 پالیوراوە بۆ وەرگرتنی خەلاتی (پۆلیتزەر)و بۆ ماوەی سی سال لەبوارەکانی زمان‌و ئەدەبیاتی ئینگلیزی‌و فەرەنسی‌و رووسی‌و ئەفسانەناسیدا لەزانکۆ ناودارەکانی جیهاندا وانەی وتۆتەوە، ئەو نووسین‌و لیکۆلینەوانەی کە ئەم لیکۆلیارە کوردە بەرهەمی هیناون بریتین لە 110 وتاری ئەدەبیی‌و شیکردنەوە لەبەدواداچوونیکی ئەفسانەناسیدا، کۆمەلیك رەخنەی ئەدەبیی، بیرەوەریی رەعیەتیکی کورد، کۆمەلیك وتاری رەخنەیی مافیای دەسەلات‌و ناشتنی دیموکراسی.

مردنی ئەم خانمە زیانیکی گەورەبوو بۆ رۆشنفکران‌و پەیوەندیداران بەم خانمەوەو هیوادارین لەسالەکانی داهاتوودا دوای مردنی روناك یاسین بەرهەمەکانی بەخەلکی کورد بناسینریت.

سەرچاوە/
حیات نو/ژمارە 560

ژنانی شارەکەم

رۆژانی 15-2002/4/17 سەعات (5)ی ئیوارە بەشی شانۆی پەیمانگەی هونەرەجوانەکانی سلیمانی بەهاوکاریی بەشی مۆسیقا لەهۆلی رۆشنبیریی شانۆیی (ژنانی شارەکەم)ی نمایشکرد، ئەم نمایشە لەدەرهینانی (گەزیزە عومەر عەلی ئەمین)بوو دەقی نمایشەکەش لەقەسیدەی (سوتماك)ی مامۆستا (شیرکۆ بیکەس)ەوە وەرگیرابوو نزیکەی (40)ئەکتەری کچ بەشدارییان تیدا کردبوو.

*سەبارەت بەم نمایشە شانۆییە خاتوو (گەزیزە) وتی:

دیمەنێك لەنمایشەکە

گەزیزە عومەر

-لەم شانۆییەدا سوودی تەواوم لەقەسیدەی (سوتماك)ی مامۆستای بەریز (شیرکۆ بیکەس) وەرگرتوو کە تیایدا باس لەو چل میرد منالە دەکات کە لەلایەن رژیمی درندەی (بەعس)ەوە گیران‌و تۆلەی کوشتنی یەکیك لەپیاوەکانی لیکردنەوە، ئەمە کاریگەرییەکی زۆری لەسەر من هەبوو، بۆیە پەیوەندیم بەمامۆستا شیرکۆوە کردو داوام لیکرد ریم بدات لەسەر ئەم قەسیدەیەی بنووسم، بەڵام لەجیاتی باسی چل منال باس لەچل دایك بکەم.

ئەوەبوو بەخۆشحالییەوە رازیبوو، ئەمەش هاندەریك بوو بۆ ئەوەی زیاتر خۆم بەم کارەوە خەریك بکەم‌و لەماوەی سالیکدا تەواوی بکەم.

هەروەك کۆمەلیك تایبەتمەندیی ژنان لەکوردستانی ئیمەداو لەوڵاتی شەردا، ئەمانە هەمووی هاندەربوون بۆ ئەوەی لەیادی ئەنفالداو لەبۆنەیەکی لەوجۆرەدا ئەم بەرهەمە بخەمە سەرشانۆو پیشکەش بەژنانی بکەم.

لەیلاخان ناهەقیان مەگرە

خاتوو لەیلا لەو گۆشەجوانەی کە لەم رۆژنامە ئازیزەدا بەناوی (ئازایانەو ئازادانە) هەیەتی‌و بەندەش خوینەریکی هەمیشەییەتی‌و تیایدا باس لەزۆر کیشە دەکات بەتایبەت کیشە کۆمەلایەتییە نەگریسەکانی ئەم کۆمەلگەیەی خۆمان کە دەتوانم بلیم (بێ موجامەلەی لەیلاخان) بەرێژەیەکی بەرچاو هەردوو وشەکەی تیادا بەدیدەکریت، هەم ئازایانەیەو بویرانەیەو باوەڕیش ناکەم نووسینەکانی هیچ جۆرە سانسۆریکی لەسەربیت.

لەژمارە 93ی رۆژی 2002/4/15ی ئەم رۆژنامەیەو لەگۆشەکەی لەیلاخاندا لەژیرناوی (توانج‌و تەحەروشی سیکسی)دا بابەتیکی وروژاندووەو دەکریت قسەی تری لەسەربکریت، کە بەڕاستی دیاردەیەکی تا سەرئیسقان ناشارستانیەو دوورە لەهەموو داب‌ونەریتەکانەوە، بەڵام دەمەویت باس لەهۆکارەکەی بۆ خوینەران بەتایبەت کچان‌و ژنانی شارەکەم بکەم‌و هاوکات وەلامیکیش بیت بۆ ئەو پرسیارەی خاتوو لەیلا دەیکات‌و دەلیت تەحەروشی سیکسی‌و توانج لەچییەوە سەرچاوەی گرتووە؟

بەوپییەی کە کاری رۆژنامەوانی دەکەم‌و زۆربەی کاتەکانم لەگەڵ خەلکدایە بەتایبەت لەگەڵ گەنجاندا بەهەردوو رەگەزەکەوە، لەبارەی توانج‌و تەحەروشی سیکسییەوە چەند خالیکم لەلا گەلالەبووە، دەکریت بلیین چەند کەسیکی دیاریکراون کە ئەو کارە نابەجییانە دەکەن، فاکتەری سەرەکیی کە ئەبوایە لەیلاخان باسی بکردایەو سەرزەنشتی کچان‌وژنانی بکردایە (شیوەی خۆگۆرین‌و جلوبەرگ‌و ماکیاژ)ە کە بەشیوەیەکی زەق‌و شەفاف‌و دیار لەبەردەکرین‌و پابەندنین بەهەلبژاردنی جلوبەرگەکانیان بەپیی ئەو شوینەی بۆی دەرۆن، ئەمەش ئەوە ناگەیەنیت کە بەندە ریگا لەئازادی هەلبژاردنی جلوبەرگ بگرم بەلکو بەپیچەوانەوە من پیم باشە هەتا بتوانین ئازادبن لەهەلبژاردنی جلوبەرگ‌و ماکیاژدا، بەڵام بەجۆریك لەگەڵ کەلتورو دابونەریتی کۆمەلگەکەماندا شیاوبیت، زۆر بەراشکاوی بە لەیلاخان دەلیم، هەندیك کچ جۆرە جلوبەرگیك دەپۆشیت کە خۆت گووتەنی (رووی مەجلیسی نییە باسبکریت) ئیتر گەنجیك کە بیکارو شوین‌و جیگەی سەرشەقام‌و نیو گازینۆکان بیت‌و هیچ جۆرە مومارەسەیەکی ژیانی لەگەڵ کۆمەلدا نەکردبیت‌و نامۆ بەشارستانی بیت‌و لەوجۆرە کچە (سەیر) پۆشانە ببینیت چۆن توانج ناهاویژیت‌و دەستدریژیی ناکات..؟؟

کاتێکیش چارەسەری ئەم کیشەیە دەکریت‌و ژنان‌وکچان دەتوانن زۆر بەئازادانەتر جلوبەرگیان بپۆشن کە کۆمەلگەکەمان مافی رەهای هەموو مومارەسەیەکی ژیانی دابیت بەتاکەکانی، گەرنا ئەو نەفس نزم‌و شەرمەزارو نامۆ بەمەدەنیەتانە کە زۆر بەچاکیی دەناسرینەوە لەشارەکەماندا زیاتر پەرەدەسەنن.

کاوان ئەبوبەکر

جگە لە سەروتار، (ژیانەوە) بەرپرسیار نییە لەناوەرۆکی ئەو نووسینانەی کە بلاودەبنەوە